

Retaule gòtic de Sant Sebastià de Montmajor

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Església de Sant Sebastià de Montmajor
Emplaçament
Alçada: Carretera de Caldes de Montbui a Sant Sebastià de Montmajor 514

Coordenades:

Latitud: 41.66434
Longitud: 2.11882
UTM Est (X): 426640
UTM Nord (Y): 4612884

Classificació

Número de fitxa 08033 - 290
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Medieval Gòtic
Segle XII-XIV
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Terrassa. C. Vinyals, 49 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Fitxes associades:
[Església de Sant Sebastià de Montmajor](#)
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dc., 26/11/2008 - 01:00

revisió:**Data de la darrera revisió:** dl., 29/05/2023 - 11:53

Descripció

Retaule gòtic policromat format per 16 escenes que descriuen en primer lloc, Jesucrist crucificat; a la dreta, en una altra escena, Sant Jordi matant el drac i escenes que expliquen en imatges el martiri de Sant Sebastià. A baix, dues portes, amb escenes de sants, que permetien accedir a la sagristia. La porta esquerra, encara té les marques de bala que l'havien travessat, concretament en destaca una situada a l'alçada de la barba.

Història

Antigament es trobava ubicat a l'altar principal, dins d'un marc de fusta, també d'estil gòtic, amb una porta per cada costat que permetia llavors accedir a la sagristia, que es trobava just per darrera. Amb la guerra civil el varen voler cremar, i només es destruï el marc. No obstant això, la porta esquerra, conserva els forats de bala que la van travessar. Les pintures van ser salvades a temps gràcies a algú de Caldes, la identitat del qual no es coneix que les amagà a casa seva. Mentrestant, es varen pintar els frescos que recorden l'estil romànic i que es poden observar encara avui en bon estat de conservació. Quan al cap d'uns anys passà el perill de destrucció, el retaule fou retornat a l'ermita. Fa tant sols quatre o cinc anys que va ser desmuntat i restaurat al Centre d'Art de Sant Cugat. Segons la tradició, Sant Sebastià va ser un capità cristià de la guàrdia pretoriana que va aconseguir en secret moltes conversions. Quan l'emperador romà Dioclecià va conèixer la seva fe, va ordenar que el matessin a fletxades. Sebastià no va morir; una vídua cristiana anomenada Irene el va recollir i li va curar les seves ferides. Quan es va recuperar, Sebastià va tornar davant l'emperador, i el va denunciar per la seva crueltat. Llavors Dioclecià va manar que el matessin a cops. Normalment en els quadres on surt Sant Sebastià dibuixat, surt amb el pit ple de fletxes clavades i sagnant. S'invocava l'ajuda del sant contra la pesta. La seva festivitat es celebra el 20 de gener. L'any 999 el vicari del monestri de Sant Cugat del Vallès comprà al comte de Barcelona per una unça d'or el gran alou de Montmajor (actual Farell), que comprenia tota la muntanya des de la falda meridional vora Sentmenat i Palaudàries fins al torrent del castell de Gallifa al nord. S'hi bastí una església de Sant Sebastià anys abans del 1077, data d'una de les primeres notícies documentades que es tenen on se l'anomena "ecclesia sancti Sebastiani de monte maiore". La pertinença tant del lloc com de l'església al cenobi sant cugatenc fou ratificada els anys 1098, 1120 i 1131 mitjançant unes butlles dels papes Urbà II i Calixt II i una escriptura de confirmació de bens del comte Ramon Berenguer III, respectivament. Posteriorment, l'any 1216 el bisbe de Barcelona, confirmava també la donació amb certes reserves a favor de l'església de Caldes; aquesta donació ocasionà plets i discussions i si bé els rectors els nomenava Sant Cugat, sovint l'església de Caldes s'hi oposava com consta que féu el 1305. Sembla però que el 1400 era ja sufragània de Caldes. A causa de la migrades del terme el sosteniment d'un rector era difícil. El 1413 era a càrrec del de Sant Llorenç Savall, ja que en aquell moment l'església de Sant Sebastià només disposava de dos feligresos. Als segles posteriors consta com a parròquia de vegades annexa o encomanada a la de Caldes tot i que alguna vegada havia estat regida pels rectors de Gallifa. Finalment el 1868 fou erigida en parròquia independent i li van ser unides diverses cases de la parròquia de Gallifa de Sant Llorenç i de Caldes. Actualment tot i que no li ha estat llevat el caràcter parroquial torna a ésser en la pràctica una sufragània de Caldes. La campana gran, porta el nom de Mercè; fou construïda a Olot i col·locada l'any 1974. La petita no té nom, però és la més antiga. Segons Moreu-Rey, l'any 1657, l'ermita tenia els altars dedicats a Sant Silvestre i a Sant Pere. L'any 1744 tenia la talla de Sant Isidre, sense altar i el de Sant Crucifix. Consta també que més tard n'hi hagué un dedicat a Santa Roser. Finalment, documenta de l'any 1776 els altars dedicats als Sants Crucifix, Roser i Isidre i Silvestre, sense comptar l'altar major.

Bibliografia

D'ABADAL i CALDERÓ, Raimon. (?). Dietari de la guerra, exili i retorn (1936 - 1940). Biblioteca Abat Oliba. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. BRUGADA, M. (2003). Sant Sebastià, ardit i lluminós. Col·lecció Sants i Santes n. 75. Centre de Pastoral Litúrgica. Barcelona. MOREU-REY, (1964). Sant Sebastià de Montmajor. Impremta Joan Sallent. Sabadell.

